

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การลงโทษผู้กระทำผิดมีวัตถุประสงค์หลายประการด้วยกัน คือ เพื่อ
แก้แค้นตอบแทนเพื่อป้องกันสังคม เพื่อเป็นการยับยั้งทั่วไป และการยับยั้งเฉพาะ
ราย อีกทั้งเพื่อเป็นการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด¹ โดยในสมัยโบราณนั้นวิธีการ
ลงโทษผู้กระทำผิดจะมีวัตถุประสงค์ไปในทางที่จะแก้แค้นตอบแทนให้สาสมกับความ
ผิดที่ผู้กระทำผิดก่อขึ้น แต่ก็ได้ทำให้จำนวนผู้กระทำความผิดลดน้อยลงแต่อย่างใด
กลับเป็นการผลักดันให้ผู้กระทำความผิดมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่เลว
ร้ายมากขึ้น อีกทั้งสังคมไม่ยอมรับ ทำให้ผู้กระทำผิดไม่สามารถที่จะกลับไปอยู่
ในสังคมได้ต่อมาเมื่อสังคมมนุษย์มีความเจริญมากขึ้นแนวความคิดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์
ประสงค์ของการลงโทษจึงได้เปลี่ยนไปค้ำถึงสิทธิมนุษยชนและมีมนุษยธรรมมาก
ขึ้น โดยรวมเอาวัตถุประสงค์ของการลงโทษทุกทฤษฎีเข้าด้วยกัน² และต่อมา
ก็มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะแก้ไขและฟื้นฟูผู้กระทำความผิดในที่สุด อย่างไรก็ตาม

¹ Abadinsky Howard, Probation and parole Theory and Practice. (New Jersey : Prentice-Hall, 1977), P. 9-12.

² เบญจะ เฟื่องดิษฐ์, "การคุมขังผู้ต้องโทษไว้ในที่อยู่อาศัยโดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์" (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532), หน้า 1.

ผู้กระทำผิดที่จะต้องรับโทษทางอาญาประกอบด้วยบุคคล 2 ประเภทด้วยกันอันได้แก่ บุคคลธรรมดา และนิติบุคคล ซึ่งบุคคลธรรมดานั้นมีความรู้สึกนึกคิดและมีชีวิตจิตใจ มีการกระทำและเจตนาอันเป็นความผิดทางอาญาได้ แต่นิติบุคคลซึ่งเป็นบุคคลตามกฎหมายอันเกิดจากการรวมตัวของบุคคลธรรมดาหลาย ๆ คนรวมตัวเป็นหมู่คณะ เพื่อกระทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งตามขอบวัตถุประสงค์ของนิติบุคคลนั้นไม่มีตัวตนไม่มีชีวิตจิตใจของตนเอง โดยสภาพจึงจะมีการกระทำหรือมีเจตนาในการกระทำที่เป็นหลักแห่งความรับผิดชอบอย่างบุคคลธรรมดาไม่ได้³ เพราะเจตนาตามกฎหมายอาญาหมายถึง เจตนาของบุคคลธรรมดาเท่านั้น⁴ อย่างไรก็ตามปัจจุบันการประกอบการค้าพาณิชย์ต่าง ๆ ล้วนแต่กระทำในรูปของนิติบุคคลทั้งสิ้น แนวความคิดดั้งเดิมที่ว่านิติบุคคลไม่อาจรับผิดทางอาญาได้ก็เริ่มเปลี่ยนไปโดยสำนักกฎหมายต่าง ๆ ทั้งระบบคอมมอนลอว์และซีวิลลอว์ต่างก็มีความเห็นว่านิติบุคคลก็อาจมีความรับผิดชอบในทางอาญาได้⁵ เช่นกัน เว้นแต่ ความผิดทางอาญาบางฐานที่นิติบุคคลไม่อาจมีความรับผิดชอบได้

จากที่ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการลงโทษผู้กระทำผิดอันประกอบด้วยบุคคลทั้ง 2 ประเภทดังกล่าว ปัจจุบันแนวความคิดในการลงโทษผู้กระทำผิดมีแนวความคิดที่จะแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดและป้องกันสังคมให้ปลอดภัยจากอาชญากรรม วิธีการคุมความประพฤติซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่จะส่งเสริมสวัสดิภาพและความปลอดภัยของชุมชนโดยมีเป้าหมายที่จะป้องกันมิให้ผู้กระทำผิดกระทำ

³ สุรศักดิ์ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล, "ความรับผิดทางอาญาของนิติบุคคล : การศึกษาทางกฎหมายเปรียบเทียบโดยเฉพาะที่เกี่ยวกับประเทศไทย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527), หน้า 3.

⁴ หยุด แสงอุทัย, "บันทึกท้ายคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1144/2495" หน้า 1192-1198.

⁵ ประสิทธิ์ โฆวิไลกุล. "ความรับผิดทางอาญาของนิติบุคคล" (วารสารกฎหมายพุทธภาคม-สิงหาคม 2520), หน้า 145.

ความผิดซ้ำขึ้นอีกและช่วยเหลือผู้กระทำผิดด้วยวิธีการที่เหมาะสม⁶ จึงถูกนำมาใช้ ระบบการคุมประพฤติมีต้นกำเนิดมาจากมลรัฐแมสซาชูเซตส์และประเทศอังกฤษในระหว่างศตวรรษที่ 19⁷ ซึ่งต่อมาเมื่อการดำเนินการคุมประพฤติประสพผลสำเร็จจึงได้มีการนำวิธีการคุมประพฤติไปใช้อย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ และญี่ปุ่น สำหรับในประเทศไทยนั้น ได้มีการนำวิธีการคุมประพฤติมาใช้กับเด็กและเยาวชนในปี พ.ศ. 2495 โดยศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางอีกทั้งสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก ปรากฏว่าได้ผลดีมากเป็นที่น่าพอใจ คือ มีเด็กและเยาวชนที่ถูกคุมความประพฤติพ้นการคุมประพฤติไปด้วยดีไม่น้อยกว่าร้อยละ 85⁸ สำหรับวิธีการคุมประพฤติบุคคลที่เป็นผู้ใหญ่ นั้น ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 ได้บัญญัติให้นำมาใช้ได้ตั้งแต่ พ.ศ. 2499 แต่ก็ยังมิได้มีการนำมาใช้เพราะว่ายังไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบเพิ่งจะได้เริ่มดำเนินการมาเมื่อปี พ.ศ. 2522 โดยมีสำนักงานคุมประพฤติกลาง เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการคุมความประพฤติผู้กระทำผิดที่เป็นผู้ใหญ่ เรื่อยมาจนกระทั่งปัจจุบัน

⁶ อุทัย อติแพทย์, "การคุมประพฤติผู้ใหญ่ในประเทศไทย" การคุมประพฤติผู้ใหญ่ : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ รวบรวมโดยงานสถิติประเมินผลและคณะทำงานประชาสัมพันธ์ สำนักงานคุมประพฤติกลาง สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ กระทรวงยุติธรรม, (กรุงเทพฯ : บริษัทศรีสมบัติการพิมพ์, 2527), หน้า 111.

⁷ United Nation. "The Origin of Probation in the United State." in Probation Parole and Community Correction, Edited by Robert M. Carter and Leslie T. Wilkins. (Newyork : John Willy & sons Inc., 1976), P. 89.

⁸ สุพจน์ สุโรจน์. "จะควบคุมสอดส่องผู้ถูกคุมประพฤติอย่างไร" ในการคุมประพฤติผู้ใหญ่ : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ รวบรวมโดยงานสถิติประเมินผลและคณะทำงานประชาสัมพันธ์ สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ กระทรวงยุติธรรม (กรุงเทพมหานคร : บริษัทศรีสมบัติการพิมพ์, 2527), หน้า 101.

การดำเนินงานคุมประพฤติได้ผลดี เป็นที่น่าพอใจ ผู้ถูกคุมความประพฤติพ้นการคุมประพฤติไปด้วยดีถึงร้อยละ 80 รัฐบาลจึงได้มีนโยบายที่จะขยายงานคุมประพฤติออกไปทั่วประเทศ ดังปรากฏในนโยบายของรัฐบาลที่แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2523 ในส่วนที่ว่าด้วยนโยบายทางสังคมข้อที่ 2 ตอนที่ 3 ระบุว่า จะขยายงานคุมประพฤติออกไปในส่วนภูมิภาค เพื่อปกป้องคุ้มครองและป้องกันสังคมจากอาชญากรรมและช่วยเหลือควบคุมสอดส่องสังคมจากอาชญากรรม และช่วยเหลือสอดส่องผู้กระทำผิดที่ไม่ร้ายแรงให้กลับตนเป็นพลเมืองดีของสังคม โดยไม่ต้องถูกจำคุก และต่อมาได้บรรจุโครงการขยายงานคุมประพฤติส่วนภูมิภาคไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) และในแผนพัฒนาศาลและกระทรวงยุติธรรม ฉบับที่ 1 และได้บรรจุโครงการขยายงานคุมประพฤติไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) ด้วย ได้ดำเนินการขยายสำนักงานออกไปยังต่างจังหวัดแล้วจำนวน 30 จังหวัด และคาดว่าจะสามารถขยายงานคุมประพฤติออกไปทั่วประเทศในโอกาสอันใกล้นี้ ในปัจจุบันนี้สำนักงานคุมประพฤติกลางได้ขยายหน่วยงานขึ้นเป็นกรมคุมประพฤติตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2535 มีผลบังคับเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2535

การดำเนินการคุมประพฤติในประเทศไทยนั้น ดำเนินการคุมประพฤติบุคคลซึ่งกระทำผิดที่เป็นผู้ใหญ่โดยมีกฎหมายซึ่งบัญญัติถึงเงื่อนไข และมาตรการคุมประพฤติ คือ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56, 57, 58 และพระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมความประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2522 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 ซึ่งเป็นบททั่วไปบัญญัติว่า "ผู้ใดกระทำความผิดซึ่งมีโทษจำคุกและในคดีนั้นศาลจะลงโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี ถ้าไม่ปรากฏว่าผู้นั้นได้รับโทษจำคุกมาก่อน หรือปรากฏว่าผู้นั้นได้รับโทษจำคุกมาก่อน แต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ เมื่อศาลได้คำนึงถึงอายุ ประวัติ ความประพฤติสติปัญญา และการศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ และสิ่งแวดล้อมของผู้นั้น หรือสภาพความผิด หรือเหตุอันสมควรปรานีแล้ว เห็นเป็นการสมควร ศาลจะพิพากษาว่าผู้นั้นมีความผิดแต่รอการกำหนดโทษหรือรอการลงโทษไว้ แล้วปล่อยตัวไป เพื่อให้โอกาสผู้นั้นกลับตัวภายใน

ระยะเวลาที่ศาลกำหนด แต่ต้องไม่เกิน 5 ปี นับแต่วันที่ศาลพิพากษา โดยจะกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุ้มครองประพฤตินั้นหรือไม่ก็ได้" ซึ่งจะเห็นได้ว่าศาลจะใช้วิธีการคุมประพฤติได้ก็ต่อเมื่อได้ลงโทษจำคุกแล้วหรือการลงโทษหรือการกำหนดโทษไว้ ดังนั้นจึงนำวิธีการคุมประพฤติไปใช้ได้กับบุคคลธรรมดาเท่านั้น ไม่สามารถที่จะนำวิธีการคุมประพฤติไปใช้กับนิติบุคคลได้ เพราะตามหลักกฎหมายไทย แม่นิติบุคคลอาจต้องรับผิดชอบทางอาญาในความผิดบางประเภทก็ตาม แต่โทษที่จะลงแก่นิติบุคคลก็มีได้เพียงโทษปรับหรือริบทรัพย์สินเท่านั้น โทษอื่นที่เกี่ยวกับร่างกาย คือประหารชีวิต จำคุก และกักขัง หากอาจลงแก่นิติบุคคลได้ไม่^๑ ดังนั้น แม้ว่าในบางครั้ง นิติบุคคลที่ถูกฟ้องในคดีอาญาร่วมกับผู้จัดการนิติบุคคลนั้น ศาลจะนำวิธีการคุมประพฤติมาใช้ได้กับผู้จัดการนิติบุคคลเท่านั้น สำหรับนิติบุคคลศาลไม่สามารถจะคุมประพฤติได้เพราะศาลจะลงโทษนิติบุคคลได้เพียงปรับหรือริบทรัพย์สิน ไม่สามารถที่จะลงโทษจำคุกและหรือการลงโทษไว้แล้วนำวิธีการคุมประพฤติมาใช้ได้เนื่องจากกฎหมายมิได้ให้อำนาจไว้ ซึ่งจากการปฏิบัติงานพบว่าปริมาณคดีในลักษณะเช่นนี้มีปริมาณมากขึ้นเพราะสังคมมีความเจริญก้าวหน้าขึ้น การประกอบกิจการค้าและพาณิชย์ในรูปของนิติบุคคล อันได้แก่ บริษัท ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลและห้างหุ้นส่วนจำกัดมีมากขึ้น แนวโน้มของการกระทำผิดในรูปของนิติบุคคลจึงมีมากขึ้น การลงโทษจำคุกนิติบุคคลไม่สามารถจะกระทำได้นอกจากจะจำคุกผู้จัดการนิติบุคคลและโทษปรับก็มีผลกระทบต่อบริษัทไม่มากนักโดยเฉพาะบริษัทขนาดใหญ่^{๑๐} เพราะบริษัทได้นำค่าปรับมาคิดรวมเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิตด้วย และค่าปรับนั้นไม่ได้มาจากบริษัทเองแต่ได้มาจากผู้ถือหุ้น และผู้บริหารซึ่งเป็นผู้ซึ่งไม่มีอำนาจในการตัดสินใจดำเนินกิจการของ

^๑ บัญญัติ สุชีวะ. "ความรับผิดชอบทางอาญาของนิติบุคคล." บทบัญญัติ (เล่ม 33 ตอน 1 พ.ศ. 2519), หน้า 6.

^{๑๐} Marshall B. Chinard and Peter C. Yeager, CORPORATE CRIME. (Newyork : A Division of Macmillan Publishing Co., Inc., 1980), P 305.

นิติบุคคล¹¹ จึงทำให้ไม่สามารถที่จะควบคุมการประกอบธุรกิจของบริษัทได้ ก่อให้เกิดปัญหาของการกระทำผิดในรูปของนิติบุคคลมากขึ้น ซึ่งผลลัพธ์ก็จะตกแก่ประชาชนเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นนักกฎหมายซึ่งยอมรับว่านิติบุคคลจะต้องรับผิดชอบ อาญาบ้าง ก็หันมาสนใจที่จะนำวิธีการคุมความประพฤติมาใช้กับนิติบุคคลมากขึ้น โดยเฉพาะประเทศที่มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจสูง เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา กฎหมายใหม่ของประเทศสหรัฐอเมริกาให้อำนาจศาลในการที่จะใช้ดุลพินิจในการลงโทษนิติบุคคลได้อย่างกว้างขวางสามารถนำวิธีการคุมประพฤติมาใช้กับนิติบุคคล โดยเริ่มนำมาใช้ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1970 ซึ่งวัตถุประสงค์ของการคุมประพฤตินิติบุคคลก็จะแตกต่างจากการคุมความประพฤติบุคคลธรรมดา ซึ่งต้องการจะแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดและป้องกันสังคมจากอาชญากรรมไปบ้าง คือ มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะลงโทษนิติบุคคลโดยให้ชดเชยทดแทนความเสียหายที่ก่อให้เกิดขึ้นแก่ผู้เสียหายและสังคม อีกทั้งควบคุมมิให้นิติบุคคลกระทำความผิดในลักษณะเช่นเดียวกันขึ้นอีก โดยให้นิติบุคคลทำงานหรือจ่ายเงิน หรือทรัพยากรต่าง ๆ เช่น ให้บุคลากรไปทำงานชดเชยให้แก่ชุมชน ชดเชยค่าเสียหายที่ก่อให้เกิดขึ้น หรือปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้นกว่าเดิม แก้ไขความเสียหายที่เกิดขึ้นทำให้สังคมยอมรับนิติบุคคลนั้นว่ายังมีประโยชน์ต่อผู้อื่น และเป็นการลงโทษโดยทำให้นิติบุคคลที่กระทำผิดสูญเสียเวลาในการประกอบธุรกิจตลอดจนสูญเสียทรัพยากรต่าง ๆ¹² อันเป็นการชดเชยและแก้ไขผลร้ายที่เกิดขึ้นแก่สังคมและอยู่ภายใต้การควบคุมของพนักงานคุมประพฤติอันจะเป็นการป้องกันมิให้กระทำผิดขึ้นอีก ถ้านิติบุคคลไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขของการคุมประพฤติหรือฝ่าฝืนเงื่อนไขของศาล ศาลก็มีมาตรการที่จะลงโทษได้โดยการเพิกถอนใบอนุญาต หรือปิดกิจการของนิติบุคคล

¹¹ The Administrative office of the States Courts, Division of Probation, "Community Service : A Guide for Sentencing and Implementation" Publication 108 (Washington D.C. : U.S. Government Printing Office, 1988), P. 5.

¹² Ibid, P.6.

ชั่วระยะเวลาหนึ่ง อันเป็นสภาพบังคับสำหรับนิติบุคคลที่ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข
ขณะนี้ได้มีการนำการคุมประพฤตินิติบุคคลมาใช้ในบางรัฐในประเทศสหรัฐอเมริกา
และประสบผลสำเร็จค่อนข้างสูง

ขณะนี้ ประเทศไทยซึ่งกำลังจะพัฒนาจากประเทศเกษตรกรรมไปสู่การ
เป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ (NIC) ส่งผลให้สังคมและเศรษฐกิจมีความเจริญ
ก้าวหน้าขึ้นอย่างรวดเร็ว การประกอบกิจการในรูปของนิติบุคคลโดยเฉพาะอย่างยิ่ง
การดำเนินกิจการบริษัทและห้างหุ้นส่วนมีปริมาณมากขึ้น ทำให้ปริมาณคดีที่บริษัทและ
ห้างหุ้นส่วนกระทำความผิดมีมากขึ้นและมีแนวโน้มว่าการกระทำผิดทางอาญาของ
นิติบุคคลในประเทศไทยนับวันแต่จะเพิ่มมากขึ้น อันจะก่อให้เกิดปัญหาแก่สังคมส่วน
รวมโดยเฉพาะอย่างยิ่งการกระทำผิดในรูปของอาชญากรรมทางธุรกิจ อันได้แก่คดี
เกี่ยวกับการฉ้อโกงประชาชน คดีเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ
ตลอดจนเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งขณะนี้มากขึ้น นิติบุคคลที่กระทำความผิดดำเนินการ
โดยผู้บริหารและบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถสูงจึงทำให้การกระทำผิดแต่ละครั้ง
จับกุมผู้กระทำความผิดได้ยาก ความเสียหายที่เกิดขึ้นทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนคิดเป็น
จำนวนเงินมหาศาล เป็นผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศและประชาชนจำนวน
มาก แต่โทษที่ได้รับมีอัตราโทษต่ำไม่สามารถที่จะลงโทษบุคคลผู้ประกอบกิจการได้
โดยตรง จึงมีผู้กระทำความผิดในรูปของนิติบุคคลมากขึ้น เพราะผลตอบแทนคุ้มค่ากับการ
เสี่ยงเนื่องจากรายได้สูง ดังจะเห็นได้จากการกระทำผิดกฎหมายในส่วนที่มุ่งจะ
คุ้มครองผู้บริโภคและสาธารณสุข ซึ่งปรากฏเป็นข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์อยู่เสมอ
ดังนั้นวิจัยวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จึงเห็นความสำคัญของปัญหาการกระทำผิดทางอาญา
ของนิติบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งนิติบุคคลที่ก่อตั้งขึ้นเพื่อแสวงหาผลกำไรอันได้แก่
ห้างหุ้นส่วน บริษัท ที่พบว่ามีการกระทำผิดมากกว่านิติบุคคลประเภทอื่นและเห็นความ
สำคัญที่จะได้นำการคุมประพฤตินิติบุคคลของต่างประเทศซึ่งเป็นเรื่องใหม่ที่ยังมิได้มี
การใช้บังคับในประเทศไทยมาก่อนมาศึกษาและวิเคราะห์ถึงแนวความคิด ทฤษฎี
บทบัญญัติกฎหมาย ปัญหาและอุปสรรค ผลดีผลเสีย ประกอบกับศึกษาบทบัญญัติ
กฎหมายของประเทศไทยเพื่อที่จะหาข้อบกพร่องอันจะต้องแก้ไขปรับปรุง และหา
ความเป็นไปได้ในการนำวิธีการคุมประพฤตินิติบุคคลมาปรับใช้ในประเทศไทย ซึ่ง
จะช่วยควบคุมและสอดส่อง มิให้นิติบุคคลกระทำความผิดขึ้นอีก อันจะเป็นการป้องกัน
อาชญากรรมซึ่งเกิดจากนิติบุคคล ตลอดจนทั้งเป็นทางเลือกให้ศาลพิพากษาลงโทษ
นิติบุคคลได้มากขึ้น การลงโทษเหมาะสมกับความเสียหายที่เกิดและเห็นเป็น

รูปธรรมมากขึ้น และจะเป็นการปรับปรุงกฎหมายให้ทันสมัยอยู่เสมอ อีกทั้งพัฒนาและขยายขอบเขตของงานคุ้มครองประพฤตินิติบุคคลให้กว้างขวางออกไปเพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายในการที่จะปกป้องและคุ้มครองสังคมให้ปลอดภัยจากอาชญากรรมอันจะก่อให้เกิดประโยชน์อย่างสูงต่อสังคมส่วนรวมโดยศึกษาเฉพาะกรณีทางหุ้นส่วนบริษัทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

1.2 ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

1. ทำให้เกิดความรู้และความเข้าใจในกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองประพฤตินิติบุคคล โดยเฉพาะกรณีทางหุ้นส่วน บริษัทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
2. ทำให้ทราบถึงแนวความคิด ทฤษฎีและหลักกฎหมายและสภาพบังคับเกี่ยวกับการคุ้มครองประพฤตินิติบุคคล
3. ทำให้ทราบถึงความเป็นไปได้ที่จะนำกฎหมายคุ้มครองประพฤตินิติบุคคลมาปรับใช้กับทางหุ้นส่วน บริษัท ในประเทศไทยในอนาคต
4. เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนางานคุ้มครองประพฤตินิติบุคคลให้มีความก้าวหน้าเพิ่มขอบเขตในการที่จะปกป้องคุ้มครองสังคมได้มากยิ่งขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน
5. เพื่อเป็นประโยชน์ต่อ นิสิต นักศึกษา นักกฎหมาย และผู้ปฏิบัติงานคุ้มครองประพฤตินิติบุคคล ตลอดจนผู้ที่สนใจจะได้ศึกษาต่อไป

1.3 ทฤษฎีแนวความคิดและสมมติฐานของการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยนี้ต้องการศึกษาการคุ้มครองประพฤตินิติบุคคลซึ่งจะประกอบด้วยทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับการคุ้มครองประพฤตินิติบุคคล โดยมีสมมติฐานของการวิจัยดังนี้

1. กฎหมายอาญาและพระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุ้มครองประพฤตินิติบุคคลที่ใช้อยู่ในปัจจุบันยังไม่มีบทบัญญัติที่เหมาะสมและทันต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทำให้ไม่สามารถป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากการทำผิดของนิติบุคคล โดยเฉพาะในกรณีทางหุ้นส่วนบริษัทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้

2. การพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศที่พัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาการกระทำผิดของนิติบุคคลเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะห้างหุ้นส่วน บริษัทที่ตั้งขึ้นเพื่อหวังผลกำไร ซึ่งมีผลทำให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนโดยส่วนรวม เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาดังกล่าวจึงจำเป็นต้องนำกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองประพฤตินิติบุคคลมาปรับใช้ในประเทศไทย

1.4 วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยวิทยานิพนธ์นี้ใช้วิธีการค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) โดยจะศึกษาจากหลักทฤษฎีกฎหมาย รูปแบบองค์การการคุ้มครองประพฤตินิติบุคคลของประเทศไทยและต่างประเทศ รวมทั้งประสบการณ์ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายในการคุ้มครองประพฤตินิติบุคคล และแนวทางในการแก้ไขปัญหาของต่างประเทศ นอกจากนี้ยังใช้วิธีการวิจัยสนาม (Field Research) ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงสนทนากับบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น เจ้าหน้าที่สำนักงานคุ้มครองประพฤตินิติกลาง นักวิชาการที่เกี่ยวข้อง ผู้พิพากษา เป็นต้น แล้วนำข้อมูลทั้งหลายที่ได้มาวิเคราะห์และวิจารณ์ทำให้เกิดแนวทางในการเสนอแนะในการบัญญัติหรือแก้ไขปรับปรุงกฎหมายให้เหมาะสมและทันต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศตลอดจนศึกษาถึงความเป็นไปได้ที่จะนำกฎหมายคุ้มครองประพฤตินิติบุคคลมาปรับใช้กับห้างหุ้นส่วน บริษัทในประเทศไทย โดยมีเป้าหมายที่จะปกป้องและคุ้มครองสังคมจากอาชญากรรม

1.5 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีดังนี้คือ

1. เพื่อศึกษาถึงทฤษฎี แนวความคิด ตลอดจนหลักกฎหมายเกี่ยวกับการลงโทษและการคุ้มครองประพฤตินิติบุคคลของต่างประเทศและของประเทศไทย โดยศึกษาเฉพาะกรณีห้างหุ้นส่วนบริษัทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เพื่อที่จะนำมาปรับใช้ในการคุ้มครองประพฤตินิติบุคคลในประเทศไทย

2. เพื่อศึกษาถึงแนวทางในการปรับปรุงกฎหมายให้เหมาะสมและ
ทันต่อสภาพการณ์การกระทำผิดของนิติบุคคล เพื่อที่จะกำหนดแนวทางที่เหมาะสม
ในการลงโทษนิติบุคคลที่กระทำความผิดในประเทศไทยในอนาคต

3. เพื่อศึกษาถึงความเป็นไปได้ในการที่จะนำกฎหมายคุ้มครองประพฤตินิติบุคคลมาปรับใช้กับนิติบุคคลประเภทห้างหุ้นส่วน บริษัทในประเทศไทยในอนาคต

1.6 ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเพื่อเรียบเรียงเป็นวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยจะทำการศึกษาถึงแนวความคิดและทฤษฎีการคุ้มครองประพฤตินิติบุคคลผู้กระทำผิดที่เป็นผู้ใหญ่ ศึกษาถึงความแตกต่างของความรับผิดทางอาญาตลอดจนวิธีการลงโทษนิติบุคคลในประเทศไทยและต่างประเทศ จากนั้นก็จะเข้าสู่การศึกษาเกี่ยวกับการคุ้มครองประพฤตินิติบุคคลของต่างประเทศในส่วนของบทบัญญัติกฎหมาย เงื่อนไขการคุ้มครองประพฤตินิติบุคคล รูปแบบของคดีที่คุ้มครองและองค์การผู้บังคับใช้กฎหมาย ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายคุ้มครองประพฤตินิติบุคคลเพื่อนำมาวิเคราะห์กับกฎหมายคุ้มครองประพฤตินิติบุคคลของประเทศไทยว่ากฎหมายของประเทศไทยมีบทบัญญัติที่เหมาะสมในการคุ้มครองประพฤตินิติบุคคลหรือไม่ และศึกษาถึงความเป็นไปได้ที่จะนำกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองประพฤตินิติบุคคลมาบังคับใช้ในประเทศไทย โดยจะศึกษาเฉพาะกรณีนิติบุคคลประเภทห้างหุ้นส่วนบริษัทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เนื่องจากก่อตั้งขึ้นเพื่อแสวงหาผลกำไรและพบว่ามี การกระทำผิดสูงกว่านิติบุคคลประเภทอื่น